

Улахан бөлөх оҕолоругар аналлаах, сана дьыллаабы утренник сценарийа.

«Куоска,кутуйах,оҕус», «Куобах дьизтэ» диэн остуоруйаларга олобуран.

Оруолларга: - Кутуйах,

- куоска,
- оҕус,
- остуоруйабыттар – улахан дьон,
- Эбээ дьыл,
- Хаарчаана,
- сабыл,
- куобах,
- ыт,
- бере,
- эбэ,
- бетуук.

Туттуллар матырыйааллар: - муус дьизэ,

- мас дьизэ,
- мастар,
- кэмбиздээх сурук.

Музыка тыабыыр остуоруйабыттар киирэллэр.

1 остуоруйабыт: Табырдыа – Тохсунньу тымныыта,

Тосхойдо Сана дьыл ымыыта,

Оҕо саас дьоллоох ырата,

Остуоруйа аптаах дойдута.

2 остуоруйабыт: Тийэн кэллэ Сана дьыл,

Сахам Сирин урдунэн,

Истин сонуннардаах,

Бары дьонно кэбиилээх.

1 остуоруйабыт: Утуе кунунэн кунду оҕолор, терептуттэр, ыалдыттар. Эыгини барыгытын Саргылаах Сана Дьылынан эбэрдэлээн тураммыт Сана Дьыллаабы утренникпытын сабалыырбытын кенуллээн.

2 остуоруйабыт: Биыги оҕолорбут араас элбэх остуоруйаны билэр буоллулар. Оҕолоор, ханнык остуоруйалары билэбитий? Олортон биирдэстэрин «Куобах дьизтэ» диэн остуоруйаны оҕолорбут оонньоон кердеруехтэрэ.

1 остуоруйабыт: Ыркый ойуур быыыгар мас субатыттан тутулубут дьизэ турбут. Бу дьизэ куобахчаан олоорбут.

Музыка тыабыыр.

(Куобах уонна куобах оҕолоро ункуулууллэр, оҕолорун илдьэн олордуталыыр)

2 остуоруйабыт: Бу тыаба чугас соҕус куобах дьизтин аттыгар сытыы мэйиилээх Сабылчаан муус дьизэ туттан олоорбут. Бу икки кыллалар томороон тымныыны

иккиэн эйэ-дэмнээхтик олон туораабыттар.

Музыка тыабыыр

(Куобах уонна сабыл тахсан ункуулууллар.)

1 остуоруйабыт: Тымныы кыбын ааһан кун уота куускэ тыган саас тийэн кэлбитигэр сабыл муус дьиэтэ уулан хаалбыт. Дьэ туран, сабылбыт дьиэтэ суох хаалан баран куобахха куулэйдии кэлэн баран куобах барахсаны дьиэтиттэн уурэн табаарбыт уонна бэйэтэ киирэн куобах дьиэтин дьиэ гынан олорбут.

Музыка тыабыыр.

(Сабыл, сабыл оболорун ылан ункуулуур, олордуталыыр.)

2 остуоруйабыт: Куобах барахсан тыа устун баран ибэн, сытар маска ытыы олорбут.

Музыка тыабыыр

(Ыттар киирэн ыт оболорун ылан ункуулууллар. Оболорун илдьэн олордоллор.)

2 остуоруйабыт: Ол оонньоу сылдьаннар куобабы керселлер.

Ыт: Хайа куобахчаан, тобо ытаатын?

Куобах: Мин мас дьиэлээх этим, онтон сабыл муус дьиэлээх этэ. Сабыл муус дьиэтэ уулан мин дьиэбэр киирэн олорто, миигин уурэн табаарда.

Ыт: Ытаама, куобахчаан! Биьигини кытта барыс, сабылы эн дьиэбиттэн ууруехпут(Урэллэр).

(Ыттар уонна куобах дьиэбэ кэлэллэр.)

Ыттар: (гав-гав-гав) Сабыл, тургэнник куобахчаан дьиэтиттэн табыс!

Сабыл: Тахсыбаппын! Тахсыам даһаны бэйэбин кэьэтиэм!

1 остуоруйабыт: Ыттар урэ-урэ куотан тахсаллар.

1 остуоруйабыт: Ити курдук сабыл куобабы дьиэбэ киллэрбэксэ уурэн ыыталыыр.

2 остуоруйабыт: Куобахчаан барахсан ытыы-ытыы тыа устун баран ибэр.

Музыка тыабыыр

(Бере киирэн бере оболорун ылан ункуулууллар. Бере оболорун олордуталыыр)

1 остуоруйабыт: Бере тыа устун баран ибэн куобахчаан ытыы олодорун керер.

Бере: Хайа, куобахчаан, тобо ытаатын, ким хомотто?

Куобах: Сур беречеен, хайдах ытыам суобай? Мин мас дьиэлээх этим, онтон сабыл муус дьиэлээх этэ. Сабыл муус дьиэтэ уулан миигин дьиэбиттэн уурэн табаарда.

Бере: Ытаама, куобахчаан. Мин билигин бараммын сабылы дьиэбиттэн ууруебум!

Куобах: Ыттар уурэ сатаатылар да сабыл тахсыбата. Эн да сатаан ууруен суоба.

Бере: Суох! Мин сабылы ууруем!

2 остуоруйабыт: Берелеех куобахчаан сабылы уурээри куобахчаан дьиэтигэр кэлэллэр.

Бере: Ууу...ууу...Сабылчаан, куобах дьиэтиттэн тахса тарт!

Сабыл: Тахсыбаппын! Тахсыам даһаны бэйэбин кэьэтиэм!

1 остуоруйабыт: Беречеен куттанан тыа диэки суурэр.

2 остуоруйабыт: Куобахчаан ханна барарын билбэксэ тыа устун ытыы-ытыы барар.

Музыка тыабыыр

(Ээ киирэн эвэчээннэри сизтэн ылан ункуулуулэр. Ээ оболорун илдьэн олордуталыыр)

1 остуоруйабыт: Ээ тыа устун баран ибэн ким эрэ ытыырын истэн ибиллиир (Кулгаабын даллатар)

2 остуоруйабыт: Арай кербутэ куобахчаан ытыы олодор эбит.

Ээ: Куобахчаан, тобо ытаатын? Ким атабастаата?

Куобах: (Ытыы-ытыы) Мин мас дьиэлээх этим, онтон сабыл муус дьиэлээх этэ. Сабыл муус дьиэтэ уулан дьиэбин былдьаан ылла.

Ээ: Ооо, ытаама куобахчаан! Сабылы дьиэбиттэн ууруебум!

Куобах: Сатаан уурбэккин. Ыттар уурбуттэрэ, бере уурбутэ, сатаан уурбэтилэр. Эн эмиэ уурбэккин.

Ээ: Мин туохтан да куттаммаппын! Ууруебум!

1 остуоруйабыт: Дьэ ити курдук эвэлээх куобах сабылга кэлэллэр.

Ээ: Prrrrr...rrrrrr....Сабыл, тургэнник куобах дьиэтиттэн табыс!

Сабыл: Тахсыбаппын! Тахсыам дабаны бэйэбин кэбэтиэм!

2 остуоруйабыт: Ээ барахсан куттанан тыа диэки ыстанар.

1 остуоруйабыт: Куобах барахсан эмиэ кимэ да суох хаалан тыа устун ытыы-ытыы бара турар.

2 остуоруйабыт: Бетуукчээн хотуурун сукпутунэн тыа устун баран ибэр.

Бетуук: Ку-ка-ре-ку! Куобахчаан, тобо ытаатын?

Куобах: (Ытыы-ытыы) Хайдах ытыам суобай бетуукчээн? Мин мас дьиэлээх этим, онтон сабыл муус дьиэлээх этэ, сабыл муус дьиэтэ уулан мин дьиэбин былдьаан ылла.

Бетуук: Санаабын туэримэ куобахчаан. Сабылы билигин бараммын уурум!

Куобах: Син биир уурбэккин. Ыттар да уурдулэр, бере да уурдэ, ээ да уурдэ, сатаан уурбэтилэр. Эн син биир сатаан уурбэккин.

Бетуук: Суох! Мин ууруебум!

Бетуук: Ку-ка-ре-ку! Кыбыл саппыкыбын кэтэммин Хотуурбун тутаммын Кэллим мин эйиэхэ Сабыл эдьийбэр.

Ыл, табыс тургэнник Куобахчаан дьиэтиттэн!

2 остуоруйабыт: Сабыл бетуук санатын истэн куттанар.

Сабыл: Табыстым-табыстым, танаспын таннабын, уоскуй ду Бетуукчээн!

Бетуук: Ку-ка-ре-ку! Тургэнник босхолоо куобахчаан дьиэтин!

1 остуоруйабыт: Сабыл тахсан чоночоххо олодор.

Куобах: Баыыба, Бетуукчээн! Дьиэбэр киирэн олоруобум, миэхэ кэлэн ыалдьыттаар!

1 остуоруйабыт: Ити курдук бетуукчээн сабылтан куобах дьиэтин быыбаан биэрбит. Куобах дьиэтигэр киирэн уербут, доботторун ункуугэ ыныртаабыт.

Сабыл: Куобах дьиэтин былдьааммын сыыба гыммыт эбиппин, аны хаан да куабааны оноруом суоба.

2 остуоруйаыт: Дьэ, сабылчаан, куьа5аны онорума. Чиэбинэй буол!

1 остуоруйаыт: О5олоор, биьиги дьарыктаныыга ханнык остуоруйа5а бара сылдыбыппытый? «Куоска, кутуйах уонна о5ус» диэн остуоруйа5а. кинилэри биьиги бырааьынньыкпытыгар ынырбыппыт, аптаах почта дьааьыгар ыныры сурукпутун уган ыппыппыт дии? Сурукпутун туппуттара буолуо дуо?

2 остуоруйаыт: Ооо, кутуйахчаан кэллэ. Дорообо! Биьиги сурукпутун тутан, кэлбиккэр махтанабыт.

Кутуйахчаан: - Дорооболорун, о5олоор! Суруккутун туппутум уонна ойуурунан суурэн а5ай кэлим. Хата о5усчаан суох эбит. Кинини эмиэ ынырбыккыт дуо? Мин киниттэн куттанабын ээ.

1 остуоруйаыт: - Ыныран. Чэ куттаныма! О5усчаан кэллэ5инэ эйигин сабыарыахпыт.

Кутуйахчаан: - Ойуурунан кэлэн истэхпинэ хаар бе5е. хаарынан ооньуу – ооньуу кэлим. Хата хойутуу сыстым. Бу хаар хомуйан кэлим. Эьигини кытары ооньуохпун бабардым. Миэхэ тахсын эрэ уонна «ким хаары тургэнник хомуйар эбит» диэн ооньууну ооньуо5ун. (Ватнай шариктары ыбар, музыка тыаьыыр, о5олор хомуйаллар).

2 остуоруйаыт: О5олоор, кутуйахчааны кытары тураммыт ункуулуе5ун эрэ. (о5олор бары кутуйах хамсанарын утуктэн ункуулууллэр).

1 остуоруйаыт: о5усчааммыт иьэр быьылаах. Истин эрэ.

Кутуйахчаан: - Куттанабын, миигин сабыарын, бабаалыста!

2 остуоруйаыт: Елка кэннигэр сас, биьиги о5усчаанна этиэхпит суо5а дии о5олоор!

(Кутуйахчаан ёлка кэннигэр барар, о5усчаан музыка тыаьынан ункуулээн киирэр).

О5усчаан: - Дорооболорун! Эьиги суруккутун тутаммын олуьун уердум. Уонна эьиэхэ киэргэнэн бырааьынньыктыы кэлим. Туох кэпсээннээххит? Ооо, араас кыыллар буолбуккут эбит дии.

- Наьаа учугэй кыыллар! Аччыктаатым дии! Тохтоон эрэ кутуйах сыта кэлэр дии (Сытыргыыр) кутуйах кэлэ сылдыбыта дуо? (Кердуур уонна булан ылар, сырсыакалабаллар. Кутуйа5ы тутан ылар).

Кутуйахчаан: - Куоска, доборуом, быьыаа! О5ус миигин ильдэ баран эрэр! (Куоска киирэр, илиитигэр суруктаах)

Куоска: - Бу туох айылаах айдаана буолла? О5усчаан, эмиэ кутуйахпын ильдэ баран эрэ5ин дуо? Кутуйахчаан, киьи тылын истибэккэ5ин эмиэ куьа5анна тубэстин дии. О5усчаан, кутуйа5ы ыыт, Эьээ Дьылбыт кэлэрэ чугааата, иллэьиэ5ин.

О5усчаан: - Чэ, иллэьиэ5ин! Куоскалаах кутуйа5ы кытары аны кыьыырсыбакка олоруом!

2 остуоруйаыт: - Куоска, маладьыас! О5устаах кутуйа5ы иллэьиннэрдэ.

Куоска5а баьыьыбалаан тураммыт кыра белех о5олорун толорууларыгар хобоон «Сана Дьыл» аа5ан иьитиннэриэхтэрэ.

Куоска: -Ооо учугэй да хобоону иьиттим, маладьыастар, баьыбаларын!

- О5олоор, Эьээ Дьылбыт, хойутаары гынна дии. Биьиги кинини утары, керсе бардыбыт. (Куоска,О5ус,Кутуйах тахсан бараллар).

1 остуоруйаьыт: - Биьиги о5олорбут улааттылар, ырыаны хобоону, ункууну билэр сатыыр буоллулар. Онон эьиэхэ анаан улахан белех о5олорунун толорууларыгар ункуу «хаар ункуутэ».

1 остуоруйаьыт: - О5олоор, Эьээ Дьылбыт чугаьаата дии. Мас торуоскатын тыаьа иьиллэр. Иьиллиэххэьин эрээ (О5олор иьиллииллэр) Эьээ Дьылбытын ынырыаххайын, Эьээ Дьыл (3-тэ хатылыьыллар, Эьээ Дьылбыт Хаарчаананы, Кутуйа5ы, Куосканы, О5уу кытары киирэн кэлэллэр).

Эьээ Дьыл: - Сана Дьылынан! Сана Дьолунан! Кунду о5олор, мустубут ыалдьыттар! Барыгытын бырааьынньыгынан э5эрдэлиибин! Сиэн кыьыым эьиэхэ бэйэтин э5эрдэтин этиэ5э (Хаарчаана хобоон аа5ар)

- О5олоор, ыалдьыттар, бары бииргэ туран, елка тула хороводтуо5ун! («хоровод «Маленькой ёлочке»)

- Дьэ, о5олорбор туерт дьыл кэмин устата наардаан бэйэм бэлэхтэрбин а5аллым.

Эьиги тетепуттэргитэр мин утулукпун онорорго курэх ыыппыт эбиккит дии.

Кыттыбыт терепуттэргэ эмиэ кэьиибин а5аллым.. Кемелеееччулэrim кэьиилэрбин а5алын эрэ! Бэлэхтэри туттарыы (Кутуйах, Куоска, О5ус кемелеьеллер)

-Дьэ, о5олорум улааппыккыт, куруук доруобай буолун, элбэх ырыаны, хобоону билин. Сана Дьылынан барыгытын э5эрдэлиибин! Аныгыскы керсуеххэ дылы.

2 остуоруйаьыт: эьээ дьыл уонна Хаарчаана кэлэн кунду ыалдьыт буолбуккутугар, махтанабыт уонна элбэх уйгуну- быйаны, уерууну – кетууну ба5арабыт.

1 остуоруйаьыт: манан биьиги сана дьыллаа5ы аралдьыйыбыт тумуктэнэр кэмэ тийэн кэллэ, ессе тегул о5олорбутун сана дьылынан итиитик – истинник э5эрдэлиибит, ба5арабыт сир урдугэр бары кэрэни, дьоллоох о5о сааьы.